

Geneesmiddeleninformatie voor dialysepatiënten

Belangrijke aanvullingen op algemene bijsluiters

Bijsluiters bij geneesmiddelen zijn afgestemd op een breed publiek en daarom niet altijd volledig voor patiënten met een chronische nierziekte. Ook gelden voor hen vaak andere gebruiksaanwijzingen. Deze folder is speciaal ontwikkeld voor patiënten met een chronische nierziekte en bevat een overzicht en uitleg van de belangrijkste geneesmiddelen. Ook vindt u een aantal adviezen die voor u van belang zijn.

Deze folder wordt aanvullend verstrekt bij de algemene informatiefolders van de apotheek (VI = voorlichtingsinstructie van de apotheek waarop beknopt de belangrijkste zaken over uw geneesmiddel beschreven staan). Deze algemene informatiefolders kunt u onder andere krijgen bij Polikliniek Apotheek Hilversum.

Behandeling

De behandeling van nierinsufficiëntie verschilt per patiënt en is afhankelijk van de mate waarin de nieren zijn aangedaan en de oorzaak hiervan. De behandeling is erop gericht de negatieve gevolgen van de niet goed functionerende nieren te beperken en de resterende functie van de nieren zo lang mogelijk te behouden. Hiervoor is een groot aantal geneesmiddelen beschikbaar.

Diuretica (plasmiddelen)

(Bijvoorbeeld furosemide, bumetanide, hydrochloorthiazide, chloortalidon, spironolacton, triamteren)

De nieren regelen de vochtuishouding in het lichaam. Het tekort schieten hiervan kan leiden tot een hoge bloeddruk en oedeem (vochtophoping). Met behulp van diuretica wordt een te veel aan vocht uitgescheiden. Op deze manier verlagen diuretica de bloeddruk en verminderen de vochtophopingen. Voor meer informatie raadpleeg de bijsluiters en een van de informatiefolders (VI-4, VI-34 of VI-36).

ACE-remmers en A2-antagonisten

(Bijvoorbeeld enalapril, ramipril, captopril, lisinopril, quinapril, Coversyl®, Cozaar®, Aprovel®, Diovan®, Atacand®)

ACE-remmers en A2-antagonisten verminderen het vasthouden van vocht en verlagen de bloeddruk. Ze hebben ook een beschermend effect op de nieren. Ook patiënten met chronische nierziekten, die geen hoge bloeddruk hebben, lijken baat te hebben bij deze middelen. Er zijn ook combinatiepreparaten beschikbaar, waarin een ACE-remmer of een A2-antagonist gecombineerd worden met een diuretica. Voor meer informatie raadpleeg de bijsluiters en een van de informatiefolders (VI-14 of VI-30).

Resonium®

Door de stoornis in de waterhuishouding, kunnen de concentraties van bepaalde elektrolyten (bijvoorbeeld kalium) te hoog worden. Resonium verlaagt het kaliumgehalte in het bloed.

Fosfaatbinders (bijvoorbeeld calciumcarbonaat, Calci-Chew®, Renagel®, Phosex®, algeldraat)

Fosfaatbinders verlagen de hoeveelheid fosfaat in het bloed. Indien genoemde geneesmiddelen gebruikt worden als fosfaatbinder, dient u de middelen in te nemen enkele minuten vóór de maaltijd of tijdens en verdeeld over meerdere maaltijden. Voor meer informatie zie informatiefolder VI-100.

Vitamines en mineralen (Multivitamine voor hemodialyse, ferrofumaraat, alfacalcidol)

Bij onvoldoende werking van de nieren kunnen tekorten aan bepaalde vitamines ontstaan. Dit kan onder andere leiden tot zenuwaandoeningen en botproblemen. Om dit te voorkomen krijgt u extra vitamines toegediend. Extra ijzer wordt gegeven wanneer er sprake is van bloedarmoede.

Bactroban® neuszalf

Bactroban is een zalf die een antibioticum bevat en bedoeld is om een veel voorkomende bacterie in de neus te doden. Deze bacterie bevindt zich soms ook rond de huidpoort van een dialysekatheter en veroorzaakt daar een infectie. De verpleegkundige of u zelf moet daarom altijd deze zalf rondom de poort heel dun aanbrengen.

Epoëtine (Bijvoorbeeld NeoRecormon®)

Bij onvoldoende werking van de nier maakt de nier te weinig van het hormoon erythropoëtine aan. Hierdoor worden te weinig rode bloedcellen aangemaakt. Een tekort aan rode bloedcellen heet bloedarmoede. Symptomen van bloedarmoede zijn ernstige vermoeidheid en kortademigheid. Epoëtine kan per injectie toegediend worden om bloedarmoede te behandelen.

Overige geneesmiddelen

Bij patiënten met chronische nierziekten en in het bijzonder met dialysetherapie is vaak sprake van andere aandoeningen die het slikken van meerdere soorten geneesmiddelen noodzakelijk maken.

Hoge bloeddruk komt veel voor bij patiënten met nierziekten. Patiënten met nierziekten hebben een duidelijk verhoogd risico op hart- en vaataandoeningen, waardoor bloeddrukverlagende, cholesterol verlagende middelen en bloedverdunners worden voorgeschreven. Ook komt diabetes als oorzaak van nierinsufficiëntie veel voor.

Belangrijke adviezen

Inname van geneesmiddelen bij chronische nierziekten kent de nodige problemen en beperkingen. Het is belangrijk om problemen bij gebruik van geneesmiddelen te melden aan uw arts, apotheker of verpleegkundige. Omdat de nierfunctie gestoord is, moet van een aantal geneesmiddelen de dosering of het doseringsschema worden aangepast. Het tegelijk innemen van fosfaatbinders, ijzerpreparaten en sommige andere geneesmiddelen moet worden vermeden. Raadpleeg altijd uw arts of apotheker voor een geschikt inname advies. Zorg dat u als patiënt goed geïnformeerd bent. Neem uw geneesmiddelen in met zo weinig mogelijk water.

Tot slot

Polikliniek Apotheek Hilversum werkt nauw samen met de internisten-nefrologen van Tergooiziekenhuizen en Dialysecentrum 't Gooi. Deze informatiefolder is opgesteld in gezamenlijk verband.

Dialyseafdeling Tergooiziekenhuizen, locatie Hilversum,
telefoon (035) 688 70 18 of (035) 688 60 75

Dialysecentrum 't Gooi

Oostereind 113, Hilversum, telefoon (035) 685 00 26
www.dialysecentrumhilversum.nl

Polikliniek Apotheek Hilversum

Van Riebeeckweg 212, Hilversum, telefoon (035) 688 76 80

Tergooiziekenhuizen

Locatie Hilversum

Van Riebeeckweg 212

1213 XZ Hilversum

T (035) 688 77 77

www.tergooziekenhuizen.nl